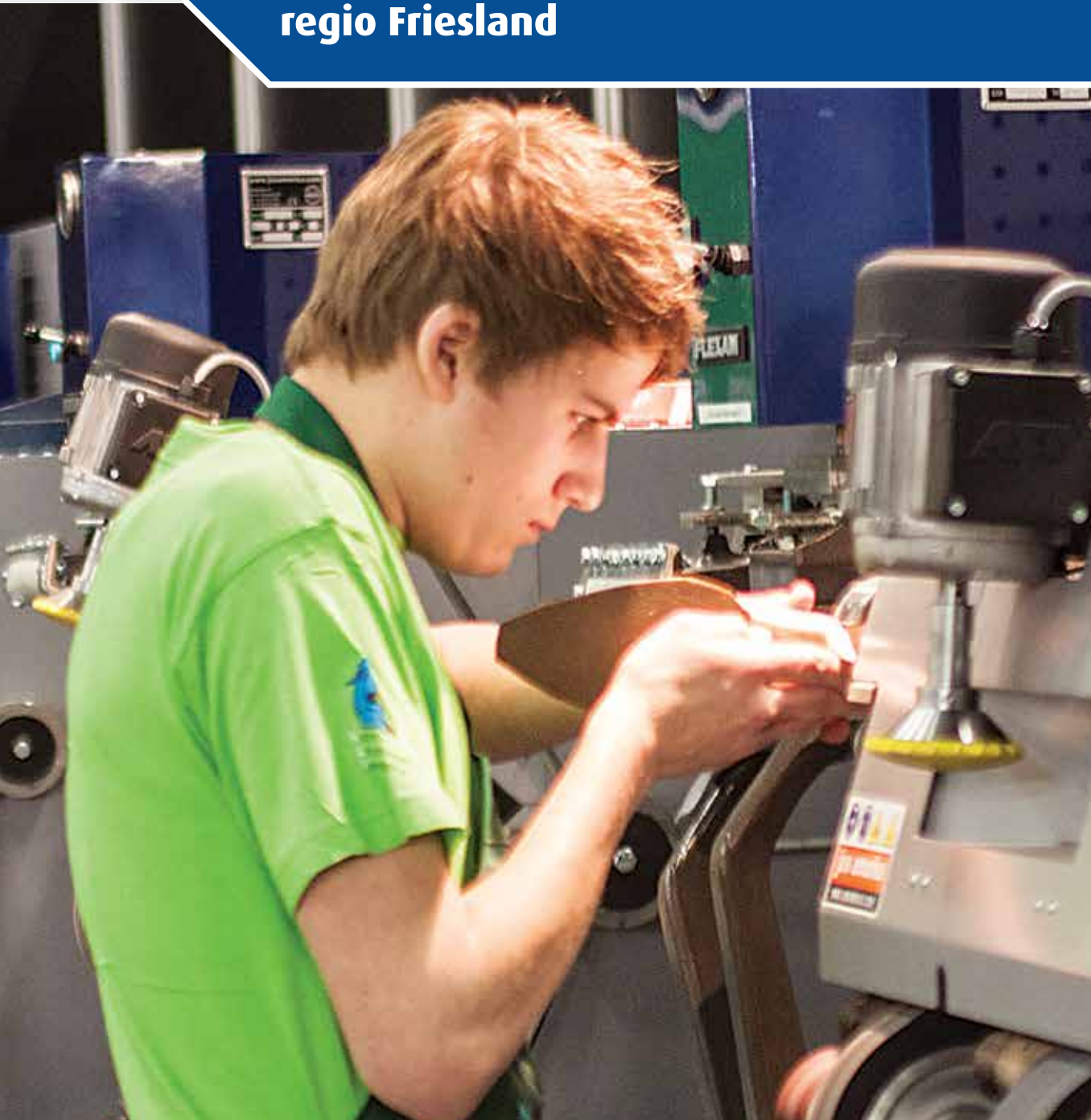

juni 2013

Basiscijfers Jeugd

van de niet-werkende werkzoekende jongeren, stageplaatsen- en leerbanenmarkt regio Friesland

Een gezamenlijke uitgave van:

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Met de Basiscijfers Jeugd geven UWV en Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) een beeld van de actuele ontwikkelingen rond geregistreerde werkzoekende jongeren en het aanbod van leerplaatsen.

De Basiscijfers Jeugd verschijnt elke vier maanden. Meer informatie is te vinden op www.kansopwerk.nl en www.werk.nl/ arbeidsmarktinformatie.

Arbeidsmarktontwikkelingen

In Nederland is het aantal jongeren in het bestand geregistreerde werkzoekenden in een jaar tijd (april 2012 tot en met april 2013) flink gestegen (+55%) en bedraagt ultimo april 2013 82.771 personen. In alle arbeidsmarktregio's stijgt het aantal geregistreerde werkzoekende jongeren. In enkele arbeidsmarktregio's is zelfs sprake van een verdubbeling.

De arbeidsmarktregio Friesland laat de volgende ontwikkelingen zien:

- › Eind april 2012 bedraagt het aantal geregistreerde werkzoekende jongeren 4.256 personen. Dit is een toename van 71% in een jaar tijd en is een grotere stijging dan het landelijk gemiddelde (55%).
- › Na de sterke stijging vanaf oktober 2012 daalt het aantal geregistreerde werkzoekende jongeren vanaf maart 2013 licht.
- › De meeste jongeren staan ingeschreven in de gemeenten Leeuwarden (1.306), Sudwest Fryslan (411) en Smallerland (406).
- › Vooral het aantal werkzoekende jongeren

met een opleiding op mbo niveau 3 of 4 is gestegen: van 578 (april 2012) tot 1.285 (april 2013).

Vacatures mbo

In de periode van december 2012 tot en met maart 2013 waren er in de regio Friesland 2.870 mbo vacatures. Ten opzichte van de vorige periode, augustus tot en met november 2012, is dit aantal gestegen met 8 procent. Beroepsgroepen met een daling van het aantal vacatures zijn de detailhandel en groothandel. In de beroepsgroepen schoonmaak en horeca is het aantal vacatures gestegen. Vergelijken we de verdeling van het aantal vacatures in de regio met het landelijke beeld, dan blijkt dat er in de regio Friesland veel vacatures zijn in de horeca en schoonmaak en weinig in de beroepsgroepen detailhandel en de economisch administratief.

Stage- en leerbanenmarkt

Uit de nieuwe cijfers blijkt dat in de meeste regio's het aantal studenten dat in het eerste tertaal van 2013 is gestart met een stage of leerbaan ten opzichte van diezelfde periode in 2012 is gestegen. Landelijk zijn er 117.092 studenten gestart met een stage of leerbaan, in 2012 waren dat er 111.023.

Ondanks de crisis is het percentage studenten dat na diplomering beschikbaar is voor de arbeidsmarkt met 61% gelijk aan een jaar geleden. Alleen op niveau 1 stijgt het aandeel studenten dat doorleert van 44% in 2012 naar 47% in 2013. Mbo-breed

kiest 26% voor een vervolgopleiding binnen het mbo. Van de mbo-gediplomeerden vervolgt 13% zijn opleiding in het hoger onderwijs.

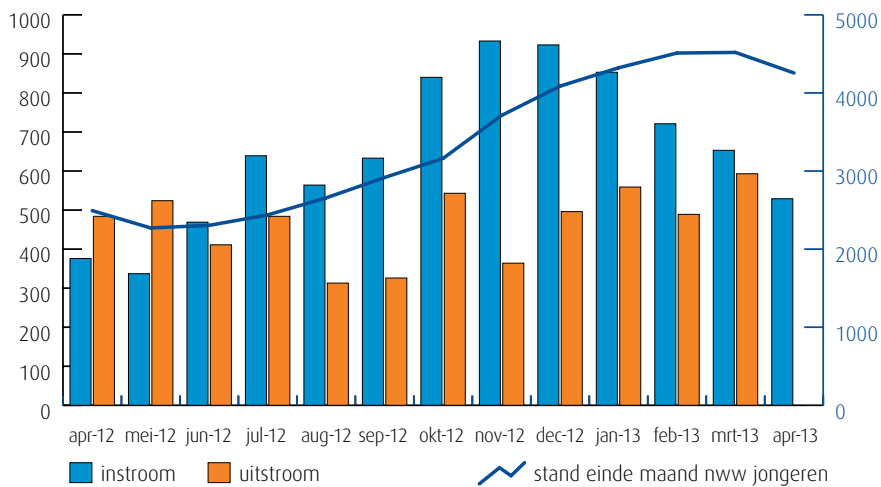
In deze regio zijn er (enige) knelpunten in het aanbod van praktijkplaatsen in o.a. de volgende beroepsgroepen: bouw en infra, welzijn (waaronder kinderopvang), creatieve industrie, carrosserie, schoonheidsspecialist, afbouw en onderhoud, transport en logistiek.

Van analyse naar actie

De gegevens in de Basiscijfers Jeugd kunnen de basis vormen voor gerichte actie en sectorale verdiepingen. Zo kunnen de Basiscijfers een bijdrage leveren aan de regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid. UWV en SBB ondersteunen u graag. U vindt alle contactgegevens in het colofon.

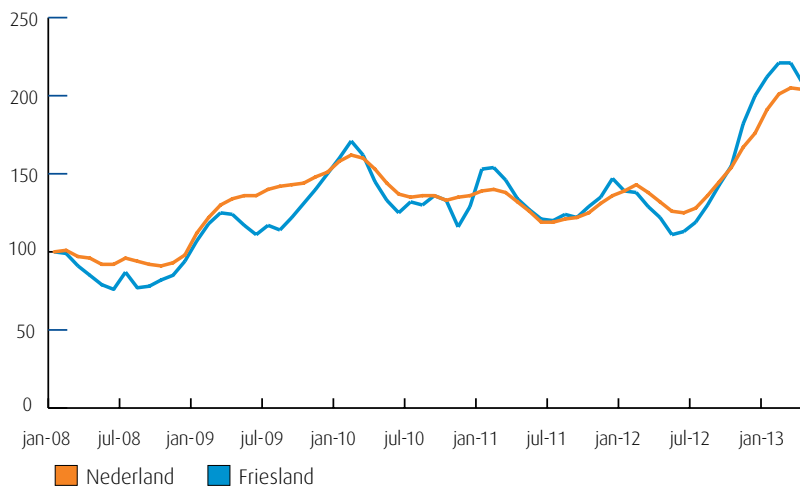
Samenvatting regio Friesland

Instroom, uitstroom en stand niet-werkende werkzoekende jongeren (bron: UWV)

De kolommen in de afbeelding hiernaast tonen de in- en uitstroom van de nww jongeren, de bij UWV geregistreerde werkzoekenden. Het aantal kunt u aflezen in de linkeras van de grafiek. De blauwe lijn geeft de stand van het aantal nww jongeren aan. De waarden kunt u aflezen in de rechteras van de grafiek. Wanneer de instroom groter is dan de uitstroom, stijgt het aantal nww jongeren. Wanneer de instroom kleiner is dan de uitstroom, dan daalt het aantal nww jongeren.

Niet-werkende werkzoekende jongeren januari 2008-heden (bron: UWV)

De lijnen in de afbeelding hiernaast laten de geïndexeerde ontwikkeling van het aantal niet-werkende werkzoekende (nww) jongeren zien. Een indexcijfer maakt het mogelijk om op uniforme wijze een overzicht te krijgen van de ontwikkeling van een grootte. Het startpunt is hier het aantal nww jongeren in januari 2008. De oranje lijn geeft de geïndexeerde stand van het aantal nww jongeren in Nederland weer. De blauwe lijn laat de ontwikkeling in de regio zien.

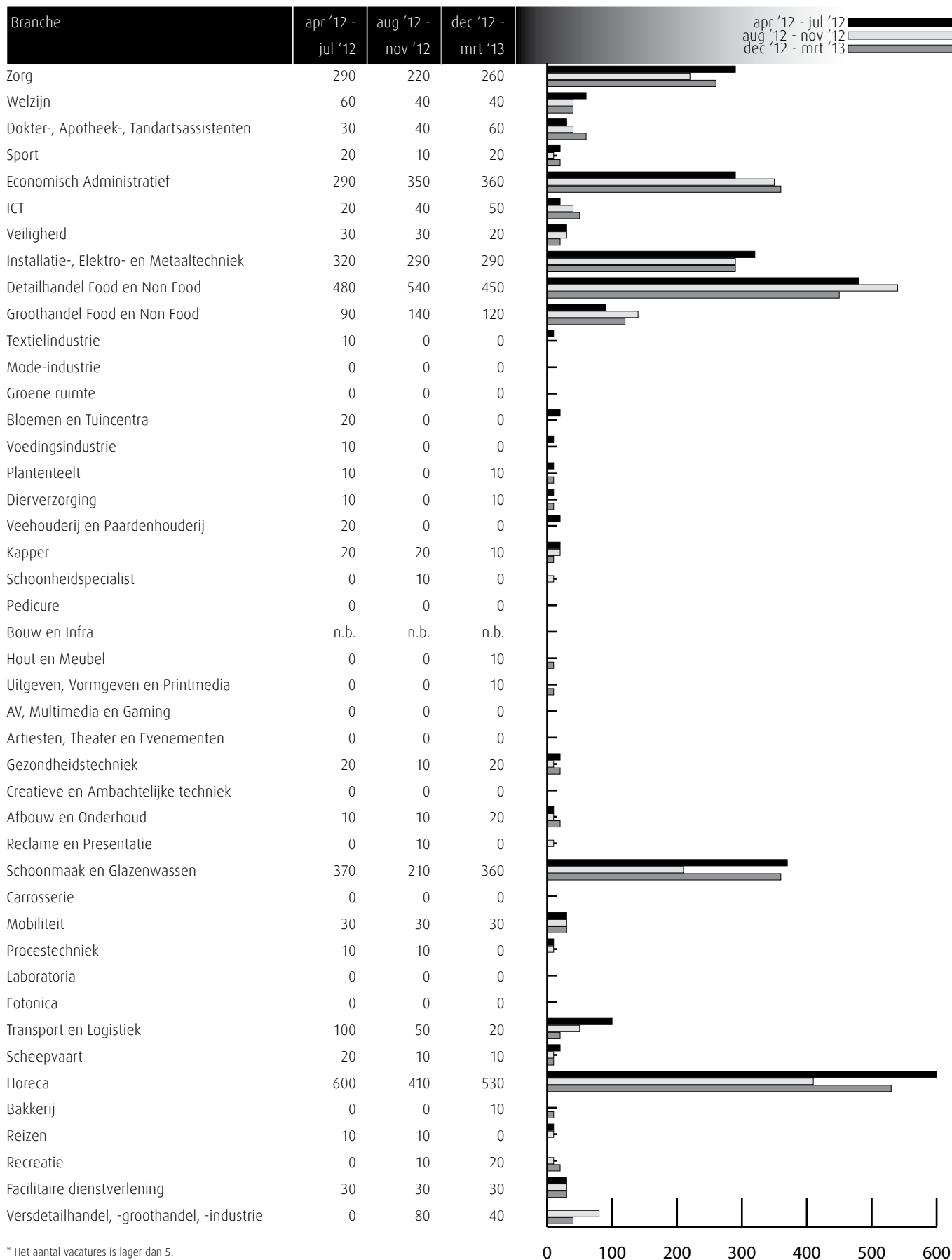
Gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl) en een stage (bol) in de periode 1 januari t/m 30 april 2013 (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Kengetal leerwerkbaan (bbl), gerealiseerd in verantwoordingsperiode	2012	2013
Totaal aantal plaatsingen zonder startkwalificatie geplaatst op een leerbaan	535	553
Totaal aantal plaatsingen met startkwalificatie geplaatst op een leerbaan	335	483
Kengetal stage(bol), gerealiseerd in verantwoordingsperiode	2012	2013
Totaal aantal plaatsingen zonder startkwalificatie op een stage	4.408	4.362
Totaal aantal plaatsingen met startkwalificatie op een stage	1.334	1.185

Het aantal bbl-plaatsingen is in de meeste regio's (licht) gedaald. Het aantal bol-plaatsingen is in de meeste regio's gestegen, onder andere omdat bbl-studenten zijn overgestapt naar de bol. Daarnaast is een deel van de leerbedrijven failliet gegaan, waardoor bol-studenten een nieuwe bpv zijn gestart.

Vacatures mbo-niveau apr '12 t/m mrt '13

Deze tabel toont alle vacatures voor mbo beroepsbeoefenaren in deze regio. De kenniscentra hebben de vacatures gekoppeld aan de mbo-beroepsgroepen en onderliggende kwalificaties. Door weging en ophoging van de vacature-aantallen is het mogelijk het werkelijke aantal vacatures te presenteren waarvoor extern wordt geworven. (bron: Jobfeed, bewerking SBB, 2013)

* Het aantal vacatures is lager dan 5.

Vraag en aanbod stageplaatsen en leerbanen

Kansen en gemelde tekorten stageplaatsen en leerbanen in regio Friesland april 2013 (bron: SBB/Kenniscentra)

Branche	Kansen gemeten door kenniscentra	Tekorten aangegeven door opleidingen			
		bbl 1 + 2	bbl 3 + 4	bol 1 + 2	bol 3 + 4
Zorg	rood	blauw	blauw	geel	oranje
Welzijn	geel	blauw	blauw	paars	geel
Dokter-, Apotheek-, Tandartsassistenten	oranje	blauw	blauw	blauw	geel
Sport	geel	blauw	blauw	blauw	cyaan
Economisch Administratief	geel	oranje	geel	oranje	geel
ICT	blauw	rood	blauw	rood	blauw
Veiligheid	blauw	blauw	geel	blauw	geel
Installatie-, Elektro- en Metaaltechniek	blauw	blauw	blauw	blauw	blauw
Detailhandel Food en Non Food	cyaan	cyaan	cyaan	blauw	cyaan
Groothandel Food en Non Food	cyaan	blauw	blauw	blauw	blauw
Textielindustrie	blauw	paars	paars	paars	paars
Mode-industrie	oranje	paars	paars	blauw	geel
Groene ruimte	groen	0%	17%	5%	25%
Bloemen en Tuincentra	donkerblauw	blauw	0%	28%	18%
Voedingsindustrie	groen	0%	blauw	14%	blauw
Plantenteelt	groen	0%	0%	6%	11%
Diervverzorging	rood	0%	blauw	10%	35%
Veehouderij en Paardenhouderij	cyaan	blauw	5%	33%	32%
Kapper	blauw	blauw	blauw	blauw	blauw
Schoonheidspecialist	rood	paars	paars	paars	oranje
Pedicure	groen	paars	paars	paars	blauw
Bouw en Infra	oranje	oranje	oranje	oranje	oranje
Hout en Meubel	blauw	rood	rood	rood	0%
Uitgeven, Vormgeven en Printmedia	blauw	paars	paars	blauw	blauw
AV, Multimedia en Gaming	geel	paars	paars	geel	geel
Artiesten, Theater en Evenementen	geel	paars	paars	geel	geel
Gezondheidstechniek	groen	blauw	blauw	blauw	blauw
Creatieve en Ambachtelijke techniek	blauw	paars	blauw	blauw	blauw
Afbouw en Onderhoud	geel	6%	17%	blauw	blauw
Reclame en Presentatie	geel	blauw	blauw	blauw	blauw
Schoonmaak en Glazenwassen	blauw	blauw	blauw	paars	paars
Carrosserie	rood	0%	15%	blauw	blauw
Mobiliteit	geel	0%	blauw	0%	0%
Procestechiek	groen	0%	blauw	blauw	blauw
Laboratoria	groen	blauw	blauw	blauw	0%
Fotonica	geel	paars	paars	blauw	blauw
Transport en Logistiek	oranje	2%	0%	0%	0%
Scheepvaart	blauw	blauw	blauw	blauw	0%
Horeca	groen	blauw	blauw	blauw	blauw
Bakkerij	oranje	paars	paars	paars	paars
Reizen	geel	paars	geel	paars	geel
Recreatie	geel	oranje	oranje	geel	geel
Facilitaire dienstverlening	donkerblauw	blauw	paars	cyaan	paars
Versdetailhandel, -groothandel, -industrie	groen	blauw	blauw	paars	blauw

Deze tabel is een momentopname en geeft vanuit twee invalshoeken wat de situatie is rond stageplaatsen en leerbanen.

In de tweede kolom staat aangegeven wat het aanbod is volgens de kenniscentra. De kansen voor stages en leerbanen zijn door de kenniscentra bepaald op het niveau van zes landsdelen: Noord, Oost, Middenwest, Noordwest, Zuidwest en Zuidoost. Naast tekorten worden hier ook de overschotten per beroepsgroep gemeld.

In de laatste vier kolommen staat aangegeven wat de indicatie is van de kans op een stage-/leerplaats in de regio Friesland in april 2013. De inkleuring geeft aan of er een knelpunt wordt verwacht bij het vinden van een stage- en/of leerplaats.

De kolommen zijn in vieren verdeeld: de leerbaansituatie voor bbl op verschillende niveaus en de stagesituatie voor bol op verschillende niveaus.

Legenda

- er zijn meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, bij sommige opleidingen is er evenwicht
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen
- de vraag naar en het aanbod aan stageplaatsen en leerbanen zijn in evenwicht
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er een tekort
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen
- over het algemeen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er evenwicht
- er is een tekort aan stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- geen opleidingsaanbod in deze regio/geen gegevens

Waar zijn gediplomeerden terechtgekomen in deze regio (bron: DUO/SBB)

Waar zijn mbo-gediplomeerden uit 2011-2012 terecht gekomen? Doorstroom (>) per beroepsgroep mbo-hbo-arbeidsmarkt 2012-2013	aantal niv. 1	1 > binnen mbo	aantal niv. 2	2 > binnen mbo	aantal niv. 3	3 > binnen mbo	aantal niv. 4	4 > binnen mbo	tot. gediplomeerd	totaal intern	> binnen mbo	> ho (hbo/ad)	> arbeidsmarkt
Bloemen en tuincentra	3	67%	11	64%	18	11%	3	0%	35	11	31%	8%	61%
Dierv verzorging	8	63%	67	55%	38	26%	64	3%	177	54	31%	10%	59%
Groene ruimte	10	40%	26	31%	30	20%	33	9%	99	21	21%	8%	71%
Plantenteelt	2	100%	33	33%	10	10%	7	0%	52	14	27%	4%	69%
Veehouderij en Paardenhouderij	0	0%	4	50%	33	18%	35	0%	72	8	11%	22%	67%
Voedingsindustrie	0	0%	8	25%	9	11%	8	0%	25	3	12%	9%	79%
Totaal Groen	23	57%	149	45%	138	19%	150	3%	460	111	24%	10%	65%
Afbouw en onderhoud	1	0%	24	50%	13	23%	10	0%	48	15	31%	6%	63%
AV, Multimedia en gaming	0	0%	0	0%	0	0%	9	0%	9	0	0%	30%	70%
Bakkerij	0	0%	19	68%	10	10%	0	0%	29	14	48%	0%	52%
Bouw en infra	6	67%	131	47%	106	20%	90	2%	333	88	26%	12%	62%
Carrosserie	0	0%	11	73%	12	25%	2	0%	25	11	44%	0%	56%
Creatieve en Ambachtelijke techniek	0	0%	0	0%	1	0%	6	17%	7	1	14%	43%	43%
Fotonica	0	0%	5	40%	0	0%	27	0%	32	2	6%	36%	58%
Gezondheidstechniek	0	0%	0	0%	4	25%	23	0%	27	1	4%	3%	93%
Hout en meubel	6	33%	18	56%	19	11%	4	0%	47	14	30%	2%	69%
Installatie-, elektro- en metaaltechniek	1	0%	201	51%	162	20%	158	5%	522	143	27%	9%	63%
Laboratoria	0	0%	0	0%	3	33%	28	0%	31	1	3%	49%	48%
Mobiliteit	0	0%	96	61%	52	27%	25	0%	173	73	42%	3%	55%
Modeindustrie	0	0%	15	53%	1	0%	9	11%	25	9	36%	16%	48%
Procestechneek	4	25%	64	3%	4	0%	0	0%	72	3	4%	0%	96%
Reclame en presentatie	0	0%	5	80%	0	0%	14	0%	19	4	21%	25%	54%
Scheepvaart	0	0%	24	33%	9	11%	22	0%	55	9	16%	4%	80%
Schoonmaak en glazenwassen	0	0%	9	0%	0	0%	0	0%	9	0	0%	0%	100%
Textielindustrie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Transport en logistiek	0	0%	125	14%	23	22%	27	0%	175	23	13%	1%	85%
Uitgeven, vormgeven en printmedia	0	0%	7	57%	11	45%	105	1%	123	10	8%	49%	43%
Totaal Techniek	18	39%	754	41%	430	21%	559	2%	1.761	421	24%	11%	65%
Artiesten, theater en evenementen	0	0%	6	50%	5	0%	45	11%	56	8	14%	31%	55%
Detailhandel Food/Non Food	1	0%	167	53%	161	45%	153	3%	482	165	34%	14%	51%
Economisch administratief	0	0%	81	57%	135	35%	341	1%	557	95	17%	37%	46%
Facilitaire dienstverlening	0	0%	43	33%	0	0%	4	25%	47	15	32%	0%	68%
Groothandel Food/Non Food	8	0%	28	29%	53	43%	43	2%	132	32	24%	20%	55%
Horeca	2	50%	118	57%	102	40%	107	0%	329	109	33%	13%	54%
ICT	0	0%	45	62%	90	61%	82	0%	217	83	38%	21%	41%
Recreatie	0	0%	17	53%	11	45%	53	4%	81	16	20%	32%	48%
Reizen	0	0%	1	100%	2	50%	19	0%	22	2	9%	43%	48%
Veiligheid	0	0%	161	55%	42	10%	0	0%	203	93	46%	2%	52%
Versdetailhandel, -groothandel, -industrie	0	0%	18	39%	2	50%	0	0%	20	8	40%	0%	60%
Totaal Economie	11	9%	685	53%	603	41%	847	2%	2.146	626	29%	21%	50%
Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	0	0%	0	0%	0	0%	165	1%	165	1	1%	19%	80%
Kapper	0	0%	27	67%	48	17%	0	0%	75	26	35%	0%	65%
Pedicure	0	0%	0	0%	6	0%	0	0%	6	0	0%	0%	100%
Schoonheidsspecialist	0	0%	0	0%	57	37%	31	3%	88	22	25%	9%	66%
Sport	0	0%	27	89%	28	32%	129	2%	184	35	19%	37%	44%
Welzijn	0	0%	0	0%	344	28%	689	3%	1.033	118	11%	25%	64%
Zorg	27	41%	509	42%	351	11%	107	0%	994	264	27%	4%	70%
Totaal Zorg en Welzijn	27	41%	563	46%	834	21%	1121	2%	2.545	466	18%	15%	66%
AKA	401	50%	0	0%	0	0%	0	0%	401	202	50%	0%	50%
Totaal	480	49%	2.151	46%	2.005	27%	2.677	2%	7.313	1.826	25%	15%	60%
<i>Totaal 2011</i>	<i>671</i>	<i>51%</i>	<i>2.520</i>	<i>42%</i>	<i>2.087</i>	<i>27%</i>	<i>2.736</i>	<i>3%</i>	<i>8.014</i>	<i>2.030</i>	<i>25%</i>	<i>15%</i>	<i>60%</i>

Ratiogetal

Ratiogetal in regio Friesland (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Branche	april 2012		april 2013		Ratiogetal
	Bedrijven	Studenten	Bedrijven	Studenten	
Zorg	1.029	2.562	1.079	2.800	96
Welzijn	1.780	3.389	1.826	3.196	109
Dokter-, Apotheek-, Tandartsassistenten	323	494	320	480	102
Sport	607	935	707	870	125
Economisch Administratief	1.375	1.677	1.338	1.505	108
ICT	350	814	404	753	125
Veiligheid	26	445	24	416	99
Installatie-, Elektro- en Metaaltechniek	871	1.810	927	1.866	103
Detailhandel Food en Non Food	1.225	1.491	1.240	1.535	98
Groothandel Food en Non Food	312	220	348	315	78
Textielindustrie	3	0	38	21	nb
Mode-industrie	39	110	46	93	140
Groene ruimte	390	363	337	357	88
Bloemen en Tuincentra	138	85	180	149	74
Voedingsindustrie	76	91	74	121	73
Plantenteelt	264	145	333	156	117
Diervverzorging	1.015	494	891	484	90
Veehouderij en Paardenhouderij	970	312	805	306	85
Kapper	246	260	250	251	105
Schoonheidspecialist	146	325	166	359	103
Pedicure	22	7	25	1	nb
Bouw en Infra	693	962	618	740	116
Hout en Meubel	193	124	166	138	77
Uitgeven, Vormgeven en Printmedia	162	651	164	506	130
AV, Multimedia en Gaming	47	157	124	353	117
Artiesten, Theater en Evenementen	48	320	56	327	114
Gezondheidstechniek	110	68	117	67	108
Creatieve en Ambachtelijke techniek	27	34	31	6	nb
Afbouw en Onderhoud	289	134	287	125	106
Reclame en Presentatie	212	143	244	218	75
Schoonmaak en Glazenwassen	38	29	42	21	153
Carrosserie	74	54	70	44	116
Mobiliteit	486	545	497	509	109
Procestechniek	51	278	52	157	181
Laboratoria	31	165	34	178	102
Fotonica	50	146	63	118	156
Transport en Logistiek	269	419	289	438	103
Scheepvaart	103	273	109	242	119
Horeca	476	1.075	496	1.040	108
Bakkerij	87	99	87	121	82
Reizen	61	101	70	113	103
Recreatie	161	251	176	258	106
Facilitaire dienstverlening	141	142	143	129	112
Versdetailhandel, -groothandel, -industrie	171	180	151	158	101

Het ratiogetal geeft de ontwikkeling van de verhouding weer tussen het aantal studenten en het aantal leerbedrijven (zie voor de achtergrond de Toelichting op de gebruikte begrippen en meetperiode achter in deze Basiscijfers Jeugd). De meting is uitgevoerd over de periode 1 januari - 30 april 2013. In de tabel wordt de verhouding van het meest recente tertaal afgezet tegen die van het eerste tertaal van 2012.

Toelichting op het ratiogetal door de kenniscentra

Zorg

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten toegenomen. In de zorg wordt in de komende jaren een verlies aan werkgelegenheid verwacht. De effecten van het overheidsbeleid zijn echter nog onzeker en verschillen per branche. Bij veel van de zorgopleidingen is de kans op een leerplaats matig, bij de opleiding Verzorgende is de kans op een leerplaats gering. (bron: Calibris)

Welzijn

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten afgenomen. Deze ontwikkeling wordt nauwelijktend gevolgd, omdat verwacht wordt dat de werkgelegenheid de komende jaren als gevolg van bezuinigingen sterk zal afnemen. Studenten van de opleidingen Pedagogisch werker kinderopvang, Sociaal cultureel werker en Sociaal maatschappelijk dienstverlener (allen niveau 4) hebben moeite met het vinden van een leerplaats. (bron: Calibris)

Dokter-/apotheker-/tandartsassistenten

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten licht afgenomen. Voor gediplomeerde doktersassistenten en tandartsassistenten is de kans op werk ruim voldoende. Voor gediplomeerde apothekersassistenten wordt voldoende werk verwacht. De kans op een leerplaats voor studenten van de opleiding Doktersassistent is matig. (bron: Calibris)

Sport

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten afgenomen. De kans op werk voor gediplomeerde schoolverlaters met een sportopleiding is matig tot gering. Dit geldt niet voor de schoolverlaters van de opleiding sport- en bewegingsleider op niveau 3. Voor studenten van niveau 4-opleidingen Sport- en bewegingsmanager en in mindere mate ook Sport- en bewegingsagoog is het lastig om tijdig een passende leerplaats te vinden. (bron: Calibris)

Economisch administratief

Over het algemeen is de kans op een stageplaats of een leerbaan matig voor de economisch administratieve opleidingen. De kans op stage is het meest ongunstig voor studenten van de juridische opleidingen Juridisch medewerker openbaar bestuur, Juridisch medewerker zakelijke dienstverlening en Medewerker sociale zekerheid (allen niveau 4), de financiële opleidingen Bedrijfsadministratief medewerker (niveau 2), Financieel administratief medewerker (niveau 3), Bedrijfsadministrateur en Assistent accountant (beiden niveau 4) en de commerciële opleiding Assistent communicatiemedewerker (niveau 4). (bron: ECABO)

ICT

Het stageperspectief voor studenten van de opleiding Applicatieontwikkelaar (niveau 4) is goed, voor Netwerkbeheerder en ICT-beheerder (beiden niveau 4) voldoende. Knelpunten zijn er bij de opleidingen Particulier digitaal onderzoeker (niveau 4) en Medewerker ICT (niveau 2) en in mindere mate bij Medewerker beheer ICT (niveau 3). (bron: ECABO)

Veiligheid

Over het algemeen zijn er voldoende stageplaatsen en leerplaatsen, zowel in de particuliere beveiliging, de publieke veiligheid als bij defensie. Bij defensie is het aantal studenten afhankelijk van het aantal leerplaatsen dat beschikbaar is (dus per definitie

is er sprake van evenwicht). Er is een tekort aan leerplaatsen voor studenten van de opleiding Handhaver toezicht en veiligheid (publieke veiligheid niveau 3). Ook is het stageperspectief minder gunstig voor studenten van de opleiding Coördinator beveiliging (particuliere beveiliging, niveau 3). (bron: ECABO)

Installatie-, elektro- en metaaltechniek

Het aantal jonge werkloze mbo-gediplomeerden, op zoek naar een baan in de elektro-, installatie- en metaaltechniek, is de afgelopen vier maanden in deze regio niet zoveel veranderd. Er zijn in het algemeen voldoende bpv-plaatsen. Het aanbod is het minst ruim in de installatiebranche. (bron: Kenteq)

Detailhandel Food/Non Food

Er zijn in deze regio voldoende leerplaatsen voor studenten die een opleiding volgen in de detailhandel. Voor studenten van de opleiding Interieuradviseur (niveau 4) blijft het aanbod van leerplaatsen gering. (bron: KC Handel)

Groothandel Food/Non Food

Er is een ruim aanbod van leerplaatsen voor studenten die een logistieke of commerciële opleiding volgen in de groothandel. Bij de opleiding Vestigingsmanager groothandel (niveau 4) is er een gering tekort aan leerplaatsen. (bron: KC Handel)

Textielindustrie

Er zijn in deze regio (vrijwel) geen studenten die een opleiding volgen in de textielindustrie. (bron: KC Handel)

Mode-industrie

In deze regio is er voor studenten van de opleiding Medewerker mode/maaktleding (niveau 2 t/m 4) een tekort aan leerplaatsen op het moment dat alle studenten gelijktijdig een leerplaats zoeken. Bij overige opleidingen in de mode-industrie zijn er in deze regio (vrijwel) geen studenten. (bron: KC Handel)

Groene ruimte

Er is een lichte daling van het aantal studenten in deze regio. (bron: Aequor)

Bloemen en tuincentra

De belangstelling voor opleidingen in de sector bloemen en tuincentra daalt in deze regio. (bron: Aequor)

Plantenteelt

Er is sprake van een geringe daling van het aantal studenten. Het aantal studenten was en blijft laag. (bron: Aequor)

Dierverzorging

Vanwege een tekort aan leerbedrijven lopen eerstejaars studenten van de opleiding Dierverzorging stage op melkveehouderijbedrijven. (bron: Aequor)

Veehouderij en Paardenhouderij

Er zijn meer dan voldoende leerbedrijven voor studenten van de opleiding Veehouderij beschikbaar. Een groot aandeel hiervan wordt benut door studenten Dierverzorging. (bron: Aequor)

Kapper

In de kappersbranche is de werkgelegenheid de

afgelopen jaren gestegen door met name het groeiende aantal zzp-ers. Er zijn in verhouding meer studenten die een opleiding volgen op niveau 2 dan op niveau 3, terwijl de vraag op de arbeidsmarkt andersom is. Hierdoor zullen gediplomeerden op niveau 2 meer dan in het verleden moeite moeten doen om een baan te vinden. De vraag naar en het aanbod van bpv-plaatsen is in evenwicht. Maar door de economische situatie neemt de bereidheid om een bpv-plaats aan te bieden af. Dit geldt met name voor stageplaatsen voor bol-studenten. Er zijn voldoende erkende leerbedrijven, maar door voldoende bezetting van zittend personeel en de kosten voor stageplaatsen (CAO) is het moeilijk om studenten te plaatsen. (bron: KOC Nederland)

Schoonheidsspecialist

Schoonheidsspecialist is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het aantal bedrijven met personeel is zeer beperkt en daarmee ook de vervangingsvraag. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om bpv-plaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. Voor studenten van de opleidingen op niveau 3 en met name niveau 4 verloopt het vinden van een bpv-plaats, door de toegenomen vraag, moeizaam. Veel bedrijven die erkend zijn voor niveau 3 voldoen niet aan de criteria voor niveau 4. Studenten lopen in het eerste leerjaar vooral stage bij drogisterijen. Friesland is één van de provincies die vergeleken met andere provincies het laagste aantal geregistreerde leerbedrijven en de meeste studenten heeft. Er zijn teveel studenten ten opzichte van het aantal (leer)bedrijven in Nederland. Er wordt ook naar (leer)bedrijven gezocht in het buitenland. (bron: KOC Nederland)

Pedicure

Pedicure is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het aantal studenten en gediplomeerden is gestegen. Deze studenten volgen vaak een opleiding bij een particuliere erkende opleider. Voor het stijgende aantal studenten lijkt, gezien de toenemende werkgelegenheid, plaats te zijn op de arbeidsmarkt. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om bpv-plaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. Er zijn in deze regio (meer dan) voldoende leerbedrijven om in de vraag naar bpv-plaatsen te kunnen voorzien. (bron: KOC Nederland)

Bouw en infra

Het aantal studenten is in april 2013 ten opzichte van april 2012 met 23% afgenomen, het aantal leerbedrijven met 11%. De bouwsector is sterk vertegenwoordigd in deze regio. Friesland is een top-10 regio wat betreft het aantal erkende leerbedrijven en het aantal studenten in de bouw en infra. De forse afname van zowel leerbedrijven als studenten raakt de provincie dan ook hard. Het aandeel jongeren in de provincie is relatief groot en de werkloosheid is hoger dan landelijk gemiddelde. Veel bouwbedrijven zijn failliet gegaan als gevolg van de crisis. Vanaf 2015, als de productie weer aantrekt, zal de vraag naar jonge gemotiveerde vakmensen toenemen. (bron: EIB, ING, Fundeon)

Hout en meubel

Door het inkrimpen van bedrijven of faillissementen is er in de meubelindustrie, met name in de scheepsinterieurbouw, een tekort aan stageplaat-

sen. Er is vraag naar meubelstoffeerders, maar hiervoor is in deze regio geen opleiding. (bron: SH&M)

Uitgeven, vormgeven en printmedia

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen Uitgeven en Printmedia. Dit ondanks de afname van het aantal bedrijven en de werkgelegenheid als gevolg van economische en technologische ontwikkelingen. De beschikbaarheid van leerplaatsen voor studenten van de opleidingen vormgeven staat enigszins onder druk doordat de toename van het aantal studenten verhoudingsgewijs groter is dan de toename van het aantal leerplaatsen. (bron: GOC)

AV, Multimedia en Gaming

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen AV en multimedia. Het aantal beschikbare leerplaatsen voor studenten van de opleiding Game Artist groeit, maar is beperkt in absolute omvang. Door de explosieve toename van het aantal studenten staat de beschikbaarheid van leerplaatsen voor studenten van de opleiding Game Artist onder druk. (bron: GOC)

Artiesten, theater en evenementen

Er zijn over het algemeen voldoende leerplaatsen. Door de aanwezigheid van productiehuisen en impresariaten zijn er op zich voldoende mogelijkheden voor de beroepspraktijkvorming voor studenten van de opleiding Artiest. Door bezuinigingen van de centrale overheid en gemeenten staan veel theaters en gezelschappen onder grote druk. Dit belemmert het werven van meer leerplaatsen. (bron: GOC)

Gezondheidstechniek

Gezondheidstechnische opleidingen zijn vaak unieke opleidingen die op één locatie in Nederland worden gegeven (Tandtechniek, Orthopedische techniek) of een bovenregionale functie hebben (Medewerker steriele medische hulpmiddelen, Optiek). Er zijn landelijk voldoende stageplaatsen beschikbaar. Daar waar eventueel regionale tekorten zijn, wordt dit opgevangen door mogelijkheden in aangrenzende regio's. (bron: SVGB)

Creative- & ambachtelijke techniek

Bij deze veelal kleinschalige specialistische opleidingen zijn er over het algemeen voldoende leerplaatsen en is de leerbanenmarkt in evenwicht. Omdat er veel zzp'ers werkzaam zijn in kleinschalige specialistische beroepen, is het vinden en organiseren van leerplaatsen echter lastig. SOS Vakmanschap en de SVGB bouwen op dit moment aan duurzame onderwijsoplossingen voor dit soort problematiek en onderzoeken wat er voor deze kleine specialistische opleidingen nodig is om studenten in de praktijk op te kunnen leiden. (bron: SVGB)

Afbouw en Onderhoud

Door de recessie nemen de werkgelegenheid en de opleidingscapaciteit bij leerbedrijven in de bouwgerelateerde sectoren af. Ook het aantal studenten is dit schooljaar als gevolg hiervan afgenomen. Ondanks een afname van het aantal bedrijven zijn er in alle regio's ruim voldoende leerbedrijven. Het werkaanbod bij deze bedrijven is momenteel echter beperkt. In de afbouw is het tekort aan leerbanen het grootst. Om elke student een kans te bieden om een opleiding in de sector te volgen, bieden scholen ook bol-opleidingen aan. In de sector schilderen en onderhoud zijn recentelijk de salarissen van bbl'ers aangepast om het voor bedrijven aantrekkelijker te maken om leerbanen aan te bieden. Studenten die een schildersopleiding volgen zijn nog wel te plaatsen, maar ook in deze sector zijn veel minder plaatsen beschikbaar.

Gezien de vergrijzing in de sector zijn er de komende jaren veel vakbekwame schilders nodig. Het vergroten van de instroom in de schildersopleidingen is daarom belangrijk. (bron: Savantis)

Reclame en Presentatie

Er zijn op dit moment voldoende stageplaatsen in de reclame en presentatie. Het kost als gevolg van de crisis in de sector meer moeite dan vroeger om een goede stageplaats te vinden, maar de meeste studenten kunnen nog wel worden geplaatst. Het aantal erkende leerbedrijven is gestegen. De meeste studenten en leerbedrijven bevinden zich in de regio zuidoost en oost. Scholen houden niet altijd voldoende rekening met de arbeidsmarktkansen voor studenten van de verschillende opleidingen. Door het grote aantal studenten kan de stage- en leerbanenmarkt onder druk komen te staan. In sommige regio's is er sprake van concurrentie vanuit het hbo. (bron: Savantis)

Schoonmaak en Glazenwassen

Steeds meer scholen en studenten kiezen voor een opleiding in de schoonmaakbranche. De meeste leerlingen volgen een opleiding in de bbl. De afgelopen vijf jaar is het aantal studenten in deze sector toegenomen. Met name voor de opleidingen op niveau 1 zijn veel studenten ingeschreven. Ook het aantal erkende leerbedrijven in de sector neemt toe en veel bedrijven bieden meerdere leerwerkbanen aan. De schoonmaaksector biedt mbo-opleidingen op alle niveaus en ondanks de crisis zijn er voldoende leerplaatsen. Binnen de zorgsector zijn er groeimogelijkheden voor de schoonmaak. Dat komt omdat de zorg nog maar weinig schoonmaakwerk uitbesteedt en deze sector, als een van de weinige, ook de komende tijd nog groei laat zien. Voor de korte termijn is het arbeidsmarktperspectief minder goed, als gevolg van de recessie. Voorzien wordt dat de vraag naar gekwalificeerd personeel op middellange termijn sterk toeneemt. (bron: Savantis)

Carrosserie

Bedrijven blijven terughoudend met het aanbieden van leerplaatsen aan studenten. Het dalende aantal schades en het daardoor teruglopende werkaanbod blijft een probleem. Veel bedrijven verkeren zakelijk in zwaar weer. De instroom van het totaal aantal nieuwe studenten in de opleidingen is landelijk gedaald. Studenten blijven moeite hebben met het vinden en behouden van een leerwerkplaats. Voor de opleiding Carrosseriebouw is de kans op werk en stage groot, omdat hier ruime vraag naar nieuwe instroom is. (bron: VOC)

Mobiliteit

Over het algemeen zien we een daling van het aantal studenten, bij een vrijwel gelijkblijvend aantal leerbedrijven. In deze regio is er sprake van balans. (bron: Innovam)

Procestechniek

Er zijn in de procesindustrie over het algemeen nog voldoende stageplaatsen. Alleen in regio Oost is een melding van tekort aan plaatsen voor bol-studenten van de opleiding Operator C. Door de crisis staat het opleiden en daarmee het begeleiden van stagiaires bij sommige bedrijven onder druk. (bron: PMLF)

Laboratoria

In de Randstad is het voor enkele kwalificaties lastiger om een stageplaats te vinden. Het gaat om studenten van de opleidingen Allround laborant, Chemisch-Fysisch analist en Microbiologisch analist. (bron: PMLF)

Fotonica

Er zijn minder stageplaatsen voor fotografen. Naar verhouding zijn er meer studenten dan leerplaatsen. Dit komt mede door het toenemende aantal studenten uit particuliere mbo-opleidingen. Daarnaast loopt het werkaanbod voor fotografen terug, zowel in de zakelijke als de consumentenmarkt. Dit geldt ook voor video- en rtv-bedrijven. Omdat het aantal studenten bij deze opleidingen relatief terugloopt, vinden studenten nog steeds makkelijk een leerplaats. (bron: PMLF)

Transport en logistiek

De afgelopen jaren is er sprake geweest van een daling van de werkgelegenheid als gevolg van de crisis. Voor een aantal branches, zoals beroepsgoederenvervoer, binnenvaart en logistieke dienstverlening, zijn de verwachtingen positiever. Door vergrijzing in deze branches ontstaat er vervangingsvraag en zijn er kansen voor schoolverlaters. Daarnaast wordt de vraag naar goed opgeleide medewerkers groter. Werkgevers worden opgeroepen voldoende leerplaatsen voor leerlingen aan te bieden. (bron: VTL)

Scheepvaart

In diverse nautische deelsectoren zijn er volop kansen op de arbeidsmarkt en is er vraag naar goed opgeleid personeel, veroorzaakt door verloop en vergrijzing. Over het algemeen zijn er voldoende stageplaatsen en leerwerkplekken in de scheepvaart. (bron: VTL)

Horeca

Hoewel de horeca flink te lijden heeft onder de crisis, zijn er over het algemeen nog voldoende leerplaatsen beschikbaar, vooral voor (zelfstandig werkende) koks en gastheren en -vrouwen. Ook de fastservicesector is kansrijk. (bron: Kenwerk)

Bakkerij

Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen beschikbaar in de bakkerijbranche. (bron: Kenwerk)

Reizen

Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen beschikbaar in de reisbranche. Studenten lopen stage door het hele land. (bron: Kenwerk)

Recreatie

Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen beschikbaar in de recreatiebranche. Studenten lopen stage in het hele land. (bron: Kenwerk)

Facilitaire dienstverlening

Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen Facilitaire dienstverlening. (bron: Kenwerk)

Versdetailhandel, -groothandel, -industrie

Op dit moment is er balans in de vraag naar en het aanbod van leerbanen, zowel in de versdetailhandel, de industrie als de groothandel. Er zijn ruim voldoende leerbedrijven waar studenten voor een leerbaan terecht kunnen. (bron: SVO)

Aantal leerbedrijven

Aantal leerbedrijven per gemeente in regio Friesland april 2013 (bron: Stagemarkt.nl)

AKA-leerbedrijven zijn erkend op niveau 1 en extra toegerust om zwakkere studenten een stage of leerwerkplek aan te bieden. Het gaat om jongeren die eerder voortijdig zijn uitgevallen, moeilijk plaatsbaar zijn of jongeren met een extra zorgvraag wegens ziekte of handicap. Deze jongeren hebben

vaak hulp nodig om werk te vinden en te behouden. De AKA-leerbedrijven bieden hiermee een goede mogelijkheid om deze jongeren toch een kwalificatie te laten behalen en hen daarmee beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Sector	Aantal AKA-leerbedrijven	
	2013	2012
Economie	515	500
Groene sector	125	83
Techniek	781	781
Zorg en Welzijn	115	94
Totaal	1.536	1.458

Aantal leerbedrijven per gemeente in regio Friesland april 2013 (bron: Stagemarkt.nl)

In het overzicht is het aantal leerbedrijven per gemeente weergegeven. Het totaal in april 2013 is vergeleken met het totaal in april 2012.

Gemeente	Aequir	Calibris	ECABO	Fundeon	GOC	Innovam	KC Handel	Kenteq	Kenwerk	KOC	PMLF	Savantis	SH&M	SVGB	SVO	VOC	VTL	Totaal 2013	Totaal 2012
	Achtkarspelen	96	83	56	40	5	26	55	29	17	27	2	15	11	3	8	5	24	502
Ameland	17	13	10	5		3	8	6	36	3	1	2		1	5		4	114	111
Boarnsterhim	79	88	26	13	7	9	22	22	43	8	3	14	10	2	5	4	10	365	362
Dantumadiel	52	68	20	17	1	11	29	18	11	10	1	13	3	1	5		2	262	265
Dongeradeel	89	95	56	27	8	18	78	38	21	11	4	22	5	8	9	2	17	508	491
Ferwerderadiel	47	42	13	4		5	5	11	1	1	1	5	2		2	1	6	146	143
Franekeradeel	67	97	31	17	8	17	34	34	15	11	5	20	3	4	6	1	10	380	356
Gaasterlân-Sleat	45	43	9	15	1	8	19	21	19	6	4	7		2	4	1	7	211	208
Harlingen	25	51	26	9	5	5	44	17	26	13	5	13	6	5	4		28	282	269
Heerenveen	85	249	161	28	23	41	138	72	49	34	10	47	15	16	6	9	36	1.019	979
het Bildt	40	39	18	8	1	7	18	15	5	7	1	8	1		3	2	3	176	181
Kollumerland en Nieuwkruisland	57	55	14	8	1	8	27	9	10	10	2	4	2	2	3		2	214	217
Leeuwarden	106	429	405	30	60	58	311	102	151	70	39	132	14	31	16	10	41	2.005	1.931
Leeuwarderadeel	35	43	18	4		4	18	9	5	5	1	9		2	3	1	1	158	152
Lemsterland	37	49	24	7	3	11	37	25	22	9	1	5	8	3	3	1	21	266	266
Littenseradiel	73	47	10	13	3	13	10	14	6	4	2	11	4	1	3	2	1	217	206
Menameradiel	58	52	17	7	3	8	7	25	6	8		8	2	1	3	2	3	210	206
Ooststellingwerf	108	117	41	18	3	24	40	26	28	13	2	16	5	6	8	2	18	475	461
Opsterland	119	145	40	20	8	24	55	40	27	24	3	13	8	5	7	2	10	550	514
Schiermonnikoog	4	4	2	1					14	1								26	25
Skarsterlân	97	105	60	33	15	27	71	53	37	15	13	21	10	8	7	6	26	604	581
Smallingerland	94	289	178	38	29	52	185	87	59	37	14	50	7	19	12	8	38	1.196	1.138
Súdwest Fryslân	270	334	196	75	26	71	245	153	156	56	15	89	42	18	16	6	62	1.830	1.771
Terschelling	19	12	10	4		2	9	4	33	4	1	2			2		5	107	98
Tytsjerksteradiel	106	133	42	28	6	28	42	28	23	18	5	12	5	4	8	3	12	503	518
Vlieland	3	8		1		2	1	1	16	2							1	35	30
Weststellingwerf	102	115	39	19	9	23	49	38	19	13	6	20	4	5	3	2	10	476	467
Totaal 2013	1.930	2.805	1.522	489	225	505	1.557	897	855	420	141	558	167	147	151	70	398	12.837	12.429
Totaal 2012	1.906	2.630	1.571	561	216	489	1.406	837	828	395	123	522	193	136	171	73	372		

Niet-werkende werkzoekende jongeren

Stand, instroom en uitstroom niet-werkende werkzoekende jongeren*

	apr-12	mei-12	jun-12	jul-12	aug-12	sep-12	okt-12	nov-12	dec-12	jan-13	feb-13	mrt-13	apr-13
stand einde maand	2.493	2.271	2.304	2.438	2.656	2.917	3.162	3.712	4.087	4.322	4.511	4.519	4.256
instroom	376	337	469	639	564	633	840	933	923	853	721	653	529
uitstroom	484	524	411	484	313	326	543	364	496	559	489	593	

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar opleidingsrichting en niveau*

Opleidingsrichting	basis/ vmbo	mbo-1/ mbo-2	mbo-3/ mbo-4	hbo/ wo	Opleidingsrichting	basis/ vmbo	mbo-1/ mbo-2	mbo-3/ mbo-4	hbo/ wo
Algemeen	541	0	205	0	Onderwijzend personeel	<10	10	61	38
Agrarisch	51	29	96	14	Sociaal-cultureel	40	<10	190	92
Economisch, administratief en commercieel	222	188	374	96	Technisch	288	234	288	17
Medisch, paramedisch	10	12	79	19	Transport, communicatie en verkeer	18	79	22	<10
Humaniora	13	<10	<10	<10	Theologie	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	46	108	10	<10	Wiskunde en natuurwetenschappen	0	0	<10	<10
Persoonlijke/sociale verzorging	239	196	190	14	Juridisch en bestuurlijk	<10	0	12	27
					Kunst	<10	<10	<10	20

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar geslacht

Geslacht	april 2013	april 2012	mutatie '13 - '12
totaal	4.256	2.493	1.763
mannen	2.259	1.371	888
vrouwen	1.997	1.122	875

In deze tabellen worden de aantallen in de meest recente maand vergeleken met dezelfde maand in het vorig jaar.

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar opleidingsniveau*

Opleidingsniveau	april 2013	april 2012	mutatie 2013-2012	
			absoluut	in %
basisonderwijs	494	389	105	27%
vmbo/mavo	1.007	685	322	47%
havo/vwo	257	126	131	104%
mbo-1 en 2	861	541	320	59%
mbo-3 en 4	1.285	578	707	122%
hbo/wo	352	174	178	102%

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar duur werkzoekend*

Duur werkzoekend	april 2013	april 2012	mutatie 2013-2012	
			absoluut	in %
< 3 maanden	1.211	1.048	163	16%
3 - 6 maanden	1.233	620	613	99%
6 - 12 maanden	1.145	360	785	218%
>= 12 maanden	667	465	202	43%

* Regio Friesland, bron: UWV

Nww jongeren naar beroep

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar beroep in regio Friesland (bron: UWV)

Beroep	april	april	mutatie 2013-2012	
	2013	2012	absoluut	in %
Totaal nww	4.256	2.493	1.763	71%
Elementaire beroepen	863	608	255	42%
> Agrarische beroepen	<10	<10	-	-
> Economisch-administratieve beroepen	43	18	25	139%
> Technische en industrieberoepen	452	395	57	14%
> Transportberoepen	48	20	28	140%
> Verzorgende en dienstverlenende beroepen	318	172	146	85%
Lagere beroepen	1.650	971	679	70%
> Agrarische beroepen	92	53	39	74%
> Economisch-administratieve beroepen	153	85	68	80%
> Medische en paramedische beroepen	<10	<10	-	-
> Openbare orde- en veiligheidsberoepen	24	11	13	118%
> Pedagogische beroepen	<10	0	-	-
> Technische en industrieberoepen	428	269	159	59%
> Transportberoepen	252	154	98	64%
> Verzorgende en dienstverlenende beroepen	694	392	302	77%
Middelbare beroepen	1.401	743	658	89%
> Agrarische beroepen	26	23	3	13%
> Economisch-administratieve beroepen	348	204	144	71%
> Informatica beroepen	65	35	30	86%
> Medische en paramedische beroepen	48	24	24	100%
> Openbare orde- en veiligheidsberoepen	72	38	34	89%
> Pedagogische beroepen	37	<10	-	-
> Sociaal-culturele beroepen	99	60	39	65%
> Technische en industrieberoepen	254	135	119	88%
> Transportberoepen	<10	<10	-	-
> Verzorgende en dienstverlenende beroepen	449	212	237	112%
Hogere beroepen	331	169	162	96%
> Agrarische beroepen	<10	<10	-	-
> Economisch-administratieve beroepen	80	43	37	86%
> Informatica beroepen	24	13	11	85%
> Medische en paramedische beroepen	23	<10	-	-
> Openbare orde- en veiligheidsberoepen	<10	0	-	-
> Pedagogische beroepen	60	44	16	36%
> Sociaal-culturele beroepen	107	47	60	128%
> Technische en industrieberoepen	23	12	11	92%
> Transportberoepen	<10	<10	-	-

Deze tabel toont het aantal niet-werkende werkzoekende jongeren naar beroep van inschrijving en beroepsniveau.

Nww jongeren naar gemeente

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar gemeente in regio Friesland (bron: UWV)

In de tabel wordt het aantal niet-werkende werkzoekende jongeren per gemeente weergegeven. De ontwikkeling van deze

aantallen wordt vanaf 2010 inzichtelijk gemaakt. De mutatie geeft het procentuele verschil aan tussen de verschillende jaren.

Gemeente	ultimo maandmutatie in %				'11 tov '10	'12 tov '11	'13 tov '12
	apr-10	apr-11	apr-12	apr-13			
Totaal Friesland	2.959	2.729	2.493	4.256	-8%	-9%	71%
Achtkarspelen	196	193	181	157	-2%	-6%	-13%
Ameland	<10	<10	<10	<10	-	-	-
Boarnsterhim	52	41	33	104	-21%	-20%	215%
Dantumadiel	123	105	100	126	-15%	-5%	26%
Dongeradeel	127	138	107	178	9%	-22%	66%
Ferwerderadiel	27	22	34	51	-19%	55%	50%
Franekeradeel	67	79	99	125	18%	25%	26%
Gaasterlan-Sleat	21	24	13	25	14%	-46%	92%
Harlingen	85	66	84	101	-22%	27%	20%
Heerenveen	158	129	165	252	-18%	28%	53%
Het Bildt	30	33	42	53	10%	27%	26%
Kollumerland Ca	63	81	64	79	29%	-21%	23%
Leeuwarden	713	748	575	1.306	5%	-23%	127%
Leeuwarderadeel	27	26	37	57	-4%	42%	54%
Lemsterland	49	33	38	48	-33%	15%	26%
Littenseradiel	23	14	12	34	-39%	-14%	183%
Menameradiel	39	34	29	52	-13%	-15%	79%
Ooststellingwerf	97	96	83	130	-1%	-14%	57%
Opsterland	112	105	82	120	-6%	-22%	46%
Schiermonnikoog	<10	<10	<10	<10	-	-	-
Skarsterlan	62	47	65	107	-24%	38%	65%
Smallingerland	347	235	248	406	-32%	6%	64%
Sudwest Fryslan	320	296	220	411	-8%	-26%	87%
Terschelling	<10	<10	<10	<10	-	-	-
Tytsjerksteradiel	120	66	64	147	-45%	-3%	130%
Vlieland	<10	0	0	<10	-	-	-
Weststellingwerf	93	107	109	165	15%	2%	51%

Nww jongeren in Nederland

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar geslacht (bron: UWV)

Geslacht	april 2013	april 2012	mutatie '13 - '12
totaal	82.771	53.495	29.276
mannen	43.067	28.236	14.831
vrouwen	39.704	25.259	14.445

In deze tabel worden de aantallen in de meest recente maand vergeleken met dezelfde maand in het vorige jaar. De mutatie geeft het absolute verschil aan tussen beide jaren.

Niet-werkende werkzoekende jongeren naar arbeidsmarktregio (bron: UWV)

Arbeidsmarktregio	ultimo maand				mutatie in %		
	apr-10	apr-11	apr-12	apr-13	'11 tov '10	'12 tov '11	'13 tov '12
Nederland	61.746	53.337	53.495	82.771	-14%	0%	55%
Friesland	2.959	2.729	2.493	4.256	-8%	-9%	71%
Drenthe	1.422	1.140	1.262	1.998	-20%	11%	58%
Friesland	2.959	2.729	2.493	4.256	-8%	-9%	71%
Groningen	4.009	3.674	3.694	4.567	-8%	1%	24%
IJsselvechtstreek	1.442	1.091	1.391	2.346	-24%	27%	69%
Stedendriehoek	1.867	1.801	1.784	2.631	-4%	-1%	47%
Twente	3.036	2.147	2.370	3.562	-29%	10%	50%
Achterhoek	942	652	738	1.250	-31%	13%	69%
Food Valley	824	661	659	1.128	-20%	0%	71%
Midden-Gelderland	1.538	1.144	1.446	1.708	-26%	26%	18%
Rivierenland	612	575	582	992	-6%	1%	70%
Zuid-Gelderland	1.511	1.695	1.822	2.072	12%	7%	14%
Flevoland	2.034	1.888	1.844	2.748	-7%	-2%	49%
Gooi- en Vechtstreek	419	403	475	696	-4%	18%	47%
Midden-Utrecht	1.725	1.913	1.672	3.011	11%	-13%	80%
Oost-Utrecht	810	830	710	1.235	2%	-14%	74%
Noord-Holland Noord	1.475	1.292	1.385	2.285	-12%	7%	65%
Zaanstreek/Waterland	1.022	1.066	1.011	1.344	4%	-5%	33%
Zuid-Kennemerland	1.124	1.017	987	1.468	-10%	-3%	49%
Groot Amsterdam	4.816	3.649	2.611	4.328	-24%	-28%	66%
Haaglanden	3.564	2.852	2.988	5.125	-20%	5%	72%
Holland Rijnland	1.424	1.048	921	1.598	-26%	-12%	74%
Midden-Holland	490	407	533	1.064	-17%	31%	100%
Zuid-Holland Centraal	1.007	786	1.049	1.832	-22%	33%	75%
Drechtsteden	890	802	503	1.123	-10%	-37%	123%
Gorinchem	293	323	326	517	10%	1%	59%
Rijnmond	6.362	6.651	6.535	10.231	5%	-2%	57%
West-Brabant	2.136	1.668	1.547	2.745	-22%	-7%	77%
Zeeland	1.079	903	990	1.341	-16%	10%	35%
Helmond-De Peel	985	902	709	1.336	-8%	-21%	88%
Midden-Brabant	1.760	1.481	1.591	2.377	-16%	7%	49%
Noordoost-Brabant	1.642	1.548	1.569	2.295	-6%	1%	46%
Zuidoost-Brabant	1.789	1.091	1.387	2.436	-39%	27%	76%
Midden-Limburg	717	435	562	835	-39%	29%	49%
Noord-Limburg	989	844	924	1.359	-15%	9%	47%
Zuid-Limburg	2.975	2.214	2.416	2.915	-26%	9%	21%

Deze tabel geeft het absolute aantal niet-werkende werkzoekende jongeren landelijk en per arbeidsmarktregio weer voor de jaren 2010, 2011, 2012 en 2013.

Kans op werk regio Friesland

Kansrijke beroepen op de arbeidsmarkt (bron: Kenniscentra)

Kenniscentra zien mogelijkheden voor beroepen die nu kansen bieden op de arbeidsmarkt. Hieronder staan per be-

roepsgroep de meest kansrijke beroepen per niveau aangegeven. De kansen zijn weergegeven op het niveau van het lands-

deel waaronder deze regio valt en zijn met name relevant voor schoolverlaters.

Sector	Beroep	Niv.	Sector (vervolg)	Beroep	Niv.
Bouw en infra	Asfaltverwerker	2	Techniek	Eerste monteur koudetechniek	3
Bouw en infra	Machinisten	3	Techniek	Servicemonteur elektrotechniek	3
Bouw en infra	Tegelzetter	2	Techniek	Servicemonteur/servicetechnicus	
Carrosserie	(Eerste) carrosseriebouwer	2,3		werktuigbouw	3,4
Economisch-administratief	Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen	4	Textielindustrie	Operator	2
Economisch-administratief	Contactcenter medewerker	3	Transport en logistiek	Logistiek medewerker/teamleider/supervisor	2,3,4
Facilitaire dienstverlening	Facilitaire medewerker	2	Verssectoren	Productiemedewerker versdetailhandel/versindustrie	2
Gezondheidstechniek	Opticien/audicien	4	Verssectoren	Voedingsoperator	2
Gezondheidstechniek	Schoenhersteller	2,3	Verssectoren	Winkelslager	3
Handel	(Junior) accountmanager	4	Voedingsindustrie	Allround voedingsoperator	3
Handel	Aankomend verkoopmedewerker	1	Voedingsindustrie	Voedingsmanagement	4
Handel	Verkoopspecialist (detailhandel/wonen)	3	Zorg en welzijn	Verpleegkundige	4
Horeca	Zelfstandig werkend gastheer/-vrouw	3	Zorg en welzijn	Verzorgende	3
Horeca	Kok	2,3			
Hout en meubel	Meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw	4			
Laboratoria	Chemisch-Fysisch Analist	4			
Plantenteelt	Medewerker teelt	2,3			
Techniek	(Commercieel) technicus engineering	4			
Techniek	Allround lasser	3			
Techniek	Constructiewerker	3			
Techniek	Eerste monteur elektronische installaties	3			

Toelichting op de gebruikte begrippen

Bbl

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel minimaal 60% is en over het algemeen 4 dagen wordt gewerkt met een arbeidsovereenkomst en 1 dag school bezoekt. Wordt ook leerbaan genoemd.

Bol

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel tussen 20% en 60% is waarbij meestal geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. Wordt ook stage genoemd.

Beroepspraktijkvorming-leerplaats (bpv-leerplaats)

Bpv-leerplaats heeft zowel betrekking op bol als op bbl.

Gereeliseerde stageplaatsen en leerbanen

Uitgangspunt is de arbeidsmarktregio waar de student woont. Het gaat om studenten jonger dan 27 jaar die tussen 1-1-2013 en 30-04-2013 zijn gestart met een stageplaats of leerbaan. Per deelnemer is via Stagemarkt.nl en DUO Groningen het bezit van de startkwalificatie bepaald.

Mobiliteit stagiairs

Mobiliteit is de mate waarin studenten stage (bol en bbl) lopen in de arbeidsmarktregio waarin zij wonen. Er zijn drie varianten:

de eerste is dat studenten in de bepaalde arbeidsmarktregio wonen en in een andere regio stage lopen, de tweede dat studenten in de eigen woonregio stage lopen en de derde is dat studenten die in een andere regio wonen en in de desbetreffende regio stagelopen.

Ratiogetal

Ontwikkeling van de verhouding van het aantal studenten en het aantal leerbedrijven, gemeten in twee perioden. Het ratiogetal geeft een indicatie of studenten meer of minder moeite hebben een stageplaats of leerbaan te krijgen. Is het getal boven de 100 dan zijn er relatief meer leerplaatsen beschikbaar dan in de vorige meetperiode; is het getal onder de 100 dan is de beschikbaarheid van leerplaatsen in verhouding tot het aantal studenten afgenomen. Bij de meting voor het eerste tertaal is uitgegaan van het aantal inschrijvingen bij mbo-instellingen per 30-04-2013 vergeleken met het eerste tertaal 2012 (= 1 mei 2012). Bron voor aantal leerbedrijven is Stagemarkt.nl, voor het aantal studenten DUO. Een uitgebreidere toelichting staat in de Basiscijfers Jeugd, juni 2010, pagina 6.

Nww

De bij een vestiging van het UWV actueel ingeschreven werkzonde zonder werk of werkzoekende die minder dan twaalf uur

per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. Zij dienen ingeschreven te zijn in de regio waar zij woonachtig zijn.

Nww-%

Verhouding tussen het aantal nww in een gebied en de beroepsbevolking in hetzelfde gebied.

Instroom in nww

Het aantal inschrijvingen gedurende de periode van personen in het bestand van UWV als nww, waarbij nieuwe ingeschrevenen die tot 30 dagen voor inschrijvingdatum nog ingeschreven stonden, niet tot instroom worden gerekend (de inschrijving wordt daarvan geacht te zijn doorgelopen). Tot instroom nww wordt tevens de statusverandering van geregistreerde personen naar 'niet-werkend' gerekend.

Uitstroom uit nww

Het aantal uitschrijvingen van nww-ers gedurende de periode uit het bestand van het UWV, welke niet binnen 30 dagen weer opnieuw ingeschreven zijn.

Niet-werkende werkzoekende jongeren

Aantal niet-werkende werkzoekenden jonger dan 27 jaar.

Colofon

© UWV en Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Uitgave: juni 2013
Redactie: UWV en SBB
Vormgeving: SBB
Drukwerk: Bestenzet, Zoetermeer

Contactpersonen arbeidsmarktinformatie UWV

Jan Oosterhuis
06 33 341 397
Jan.Oosterhuis@uwv.nl

Erik Oosterveld
06 20 611 890
Erik.Oosterveld@uwv.nl

www.werk.nl
www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie

---

beroepsonderwijs bedrijfsleven Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)
Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer

Regionaal adviseur Regionaal Adviesteam Samenwerkende Kenniscentra
Tamara Sloothaak, 06 51 237 310, t.sloothaak@s-bb.nl

www.s-bb.nl
www.kansopwerk.nl

Kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven:
Aequor, Calibris, ECABO, Fundeon, GOC, Innovam, KC Handel, Kenteq,
Kenwerk, KOC, KC PMLF, Savantis, SH&M, SVGB, SVO, VOC, VTL